

PRZEGLĄD KRESOWY

Dziennik poświęcony przejawom życia ziem północno-wschodnich
Wychodzi codziennie, prócz dni poświęconych

REDAKCJA i ADMINISTRACJA GRODNO, POCZTOWA Nr. 13.
Rachunek bieżący w Banku Spółdzielczym Kredytowo-Budowlanym.
Prenumerata miesięczna 5 zł, Numer pojedynczy 20 gr.

Redakcja czynna od 8 rano do 1 w nocy. Administracja od 8 rano
do 7 wieczór. Redaktor przyjmuje osobiście od 9—11-ej przed poł.
i od 4—6 popoł.

Walki wewnętrzne w Sowietach

Oczekiwany z wielkim napięciem 16-ty kongres partii komunistycznej po kilkakrotnych odroczeniach zebrał się nareszcie w Moskwie i rozpoczął swe obrady. Już pierwsze dni obrad ujawniły znaczną rozbieżność pomiędzy rządzącą grupą Stalina a opozycją pravicową. Tem należy tłumaczyć, że wszystkie referaty zostały przydzielone najbliższemu zaufanym współpracownikom Stalina podczas gdy Rykow, Woroszyłow i Kalinin, zajmujący najwyższe stanowiska w rządzie sowieckim biorą udział w kongresie, jako zwykli szeregowi członkowie partii komunistycznej.

Drugą charakterystyczną cechą odbywającego się kongresu moskiewskiego jest ta okoliczność, że pomimo represji stosowanych wobec opozycjonistów, pomimo całego szeregu zarządzeń, mających na celu „przesiewanie” delegatów i dopuszczenie na kongres jedynie „prawomyślnych” stalinowców znalazła się dość silna grupa opozycjonistów pravicowych, która nie uległa się pogroźkom Stalina, otwarcie wystąpiła z krytyką dotychczasowego przewodnictwa partii.

Ciekawym będzie przypomnieć, że opozycja pravicowa oddawna wysunęła cały szereg postulatów, zmierzających do zaniechania kolektywizacji rolnictwa, do przywrócenia częściowej wolności handlu, do zmniejszenia tempa t. zw. „industrializacji” t. zn. uprzemysłowienia ZSSR i wreszcie do demokratyzacji aparatu państwowego.

Już w trzecim dniu obrad nastąpiło pierwsze zetknięcie zwolenników Stalina z opozycją. Po kilkunastu dniach przemówieniu dyktatora sowieckiego, który w świetle optymistycznym przedstawił sytuację polityczną i gospodarczą Sowietów, przepowiadając upadek i zagładę świata kapitalistycznego, wywiązała się burzliwa dyskusja, w której zabierali głos zarówno zwolennicy Stalina jak i opozycjoniści. Rządząca większość zażądała w formie ultimatywnej od Rykova, Tomskiego, Uglanowa i innych przywódców opozycji złożenia deklaracji o wyraźnym stosunku do t. zw. „linii generalnej” partii, t. zn. do polityki Stalina.

Jeden z najbardziej zaufanych przyjacieli Stalina Kaganowicz pełniący obowiązki sekretarza moskiewskiej organizacji komunistycznej, oświadczył, że należy z całą bezwzględnością zwalczać opozycjonistów i postawić przed nimi dylemat: albo opozycjoniści ostatecznie wyrzekną się swoich „błędów”, albo też, jeśli tego nie uczynią, partja wyrzuci ich ze swoich szeregów

i zabroni im wszelkiej działalności politycznej. Opozycja bowiem pravicowa poszła zadaleko w swej agitacji, przeciwko Stalinowi i stała się właściwie zarodkiem nowej partii politycznej, której działalność—zdaniem Kaganowicza—idzie na korzyść burżuazji i w ten sposób może przyczynić się do spotęgowania ruchu przeciwkomunistycznego.

Widzimy tedy, że rządząca grupa Stalina postawiła sprawę opozycji na ostrzu noża. Tembardziejże znamienne należy uważać odpowiedź, którą udzielili przedstawiciele opozycji pravicowej na kongresie komunistycznym. Dłuższe przemówienia wygłosili Rykow, Tomski i Uglanow. Wyrazili oni gotowość podjęcia lojalnej współpracy z partją komunistyczną, zaznaczając jednakże, że współpracę tę uzależniają od pewnych zmian w dotychczasowej polityce Stalina w myśl postulatów opozycyjnych. Ta odpowiedź przywódców opozycji pravicowej na ofertę Stalina wywołała prawdziwą burzę wśród członków kongresu. Nawet rządowa agencja sowiecka „Tass” donosząc o tem zaznacza, że przemówienie przywódców opozycji były przerywane burzliwymi okrzykami. Świadczy to o niezwykle napiętej atmosferze, która wytworzyła się na kongresie moskiewskim i która jednocześnie jest dowodem napięcia politycznego panującego w Sowietach.

A jeśli dodamy do tego, że na żądanie Stalina również i komisarz wojny Woroszyłow został usunięty od udziału w kierowniczych organach kongresu oraz, że w imieniu armji sowieckiej na kongresie przemawiał nie Woroszyłow, lecz protęgowany przez Stalina dowódca wojsk sowieckich na Dalekim

Wschodzie Blucher, to stanie się jasnym, że do walk wewnętrznych została wciągnięta armja, co jest niewątpliwie najbardziej charakterystycznym momentem w przeżywanym przez Sowietów przesileniu.

Trudno narazie przewidzieć, czem zakończy się rozgrywka pomiędzy Stalinem i opozycją. Krótki komunikat rządowej agencji sowieckiej donosi, że kongres uznał oświadczenia przywódców opozycji pravicowej za niezadawalające. Oznacza to w każdym razie ponowne zaostrezenie walk politycznych w Sowietach. Z drugiej strony zebrał na kongresie 2000 delegatów wskutek przeprowadzonego przez Stalina „przesiewania” bynajmniej nie odzwierciedlają istotnych nastrojów panujących w kraju. Dlatego też jeśli Stalinowi i uda się uzyskać dla swej polityki aprobatę kongresu, nie rozwiąże te trudności sytuacji i nie doprowadzi do odprężenia.

Sądząc z doniesień dzienników sowieckich opozycja pravicowa przeprowadza mobilizację sił poza kongresem i nie ustaje w gwałtownej walce przeciwko dyktatorowi sowieckiemu. Okoliczność ta jest bardzo znamienna, gdyż sygnalizuje przeniesienie walk wewnętrznych z kongresu partii komunistycznej na niebezpieczny teren znajdujących się w nędzy miast i wsi sowieckich.

M. K.

Dr. med.
D. LUBICZ

praktykuje latem w Druskiénikach
ul. Ś-tego Jakuba 9.

Kontrakcja Rządu

Pociągnięcie do odpowiedzialności
organizatorów kongresu
krakowskiego

(Telefonom od własnego korespondenta)

WARSZAWA. P. premier Sławek po przybyciu z Druskiénik do Warszawy został przyjęty przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Ostatnie konferencje w Druskiénikach i na Zamku świadczą, iż rząd zamierza zająć stanowisko wobec kongresu krakowskiego. Zapowiedzią represji było ostatnie oświadczenie pana premiera.

Wczoraj krążyły pogłoski, iż rząd zamierza pociągnąć do odpowiedzialności organizatorów i prezydium kongresu, że dla zebrania materiału wyjechała specjalna komisja z ramienia ministerstwa Sprawiedliwości z dyrektorem Świątkowskim na czele. Niezależnie od prac komisji, władze śledcze w Krakowie zajęły się również kongresem Centrolewu. Postępowania przeciwko członkom prezydium, organizatorom i mówcom (posłom i senatorom) będzie możliwe dopiero po rozwiązaniu sejmu i na wypadek aresztowania wszystkich wspomnianych osób Centrolew zostanie pozbawiony agitatorów wyborczych.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili—w związku z odbytym kongresem Centrolewu w Krakowie, władze zgłosiły do prokuratury wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej z par. 65 a. k. k. większej ilości obecnych na kongresie posłów, działaczy politycznych itd.

Wniosek skierowany do prokuratora obejmuje m. i. następujące nazwiska posłów: Michała Roga (Wyzwolenie), Norberta Barlickiego (PPS), Marjana Malinowskiego (Wyzwolenie), Andrzeja Walerona (Str. Chłopskie), Wincentego Witosa (Piast), Bronisława Kuśnierza, Józefa Chacińskiego (Ch. D.), Mieczysława Niedziałkowskiego (P.P.S.), Jankowskiego (NPR), Franciszka Urbańskiego (Ch. D.), Jana Brodackiego (Piast), Adama Chądzyńskiego (NPR), Józefa Putka (Wyzwolenie), Zygmunta Żuławskiego (PPS) Stanisława Wronę (Str. chłop.), Jana Madejczyka (Piast), Mieczysława Miastka (PPS), sen. dr. prof. Marchlewskiego (Piast), b. posła Karola Popiela (N.P.R.) b. posła Thugutta (Wyzwolenie), tudzież adw. dra Hofmoka-Ostrowskiego (Warszawa), ks. Panasia Wiesława Wahnouta (Kraków), dra Józefa Rosenzweiga (Kraków), Jana Przybysia (Kraków), dra Romualda Szumskiego (Kraków), Jana Reymana (Kraków), Józefa Puskarczyka (Kraków), Wojciecha Roja (Zakopane), Ciastonia (Wieliczka), dra Wittka (Brzesko), Jasińskiego (Skawina) i Bielenina (Kraków).

Mimfy wodne

JEDYNE ŹRÓDŁO

artykułów sportowych:

Rakiety

Piłki nożne

Koszykówki

Siatkówki

Krokiety

Piłki gumowe

Piłki do raket

Struny do raket

Lakier do raket

Wyroby Fabryki Niemeńskiej

po cenach fabrycznych tylko

w księgarni

E. IBERSKIEGO

Grodno, Dominikańska 31

Telefon 91.

Z ostatniej chwili

Rada Miejska oddała teatr p. dyr. Skąpskiemu

W dniu wczorajszym Rada Miejska powierzyła prowadzenie teatru na sezon 1930/31 p. dyr. Bronisławowi Skąpskiemu, który w tajnym głosowaniu otrzymał 15 głosów. Kontrkandydat Z. A. S. P. otrzymał 8 głosów, prócz tego złożono 5 białych kartek. Inne kandydatury odpadły.

Ogłoszony przez p. prezydenta wynik głosowania licznie zebrana na sali publiczność przyjęła oklaskami

NOWINY DNIA

Z GRODNA

OD WYDAWNICTWA

Do dzisiejszego numeru dołączamy kupon konkursowy № 3, uprawniający do uczestniczenia w losowaniu na bezpłatny wyjazd na kurację do Druskienik.

Powrót i szczęśliwe ocalenie d-cy O.K. III

W dniu wczorajszym powrócił do Grodna po 19-tu dniach towarzyszenia w podróży po Wileńszczyźnie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej prof. Mościckiemu p. d-ca O. K. III gen. inż. Litwinowicz.

Podczas powrotnej podróży z Suwałk do Grodna, za Augustowem w oddaleniu 27-miu kmtrów od Grodna zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, który mógł być przybrać zastraszające następstwa, gdyby nie cudowny wprost jego przebieg. Mianowicie auto jadące zupełnie normalnym tempem t. j. 50 kmtr. na godzinę raptownie z szosy skręciło w bok i uderzywszy o drzewo i wyrwawszy je z korzeniami zjechało ze szkarby do rowu. Jadący w aucie p. generał, jego małżonka i d-ca 10 p. ułanów pułk. Porczyński wyszli z wypadku ręką obronną. Jedyne p. gen. Litwinowicz doznał lekkiej kontuzji głowy. Auto zostało poważnie uszkodzone.

Z życia naszego garnizonu

Nowoprzybyły d-ca brygady K. O. P. p. pułkownik Kalabiński złożył w dniu wczorajszym wizytę oficjalną pp. d-cy O. K. III gen. inż. Litwinowiczowi, szefowi sztabu O. K. ppłk. dypl. Janiszewskiemu, d-cy 29 dyw. piech. gen. Kleebergowi, d-cy piechoty dyw. pułk. Sawickiemu, komendantowi miasta pułkown. Adamowiczowi, d-com 76 pp. i 81 pp. pułkownikowi urzędu okręgowego P. W. i W. F. ppłk. Kotowiczowi, starszemu Robakiewiczowi i prezydentowi miasta Rączaszskowi. Pan pułkownik był łaskaw też złożyć wizytę redaktorowi naszego pisma, z którym łączyła go wieloletnia wspólna służba w 5 pułku Legionów.

D-ca brygady w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Druskienik, skąd rozpoczyna inspekcję podległych mu oddziałów K. O. P-u.

Pomoc kredytowa rządu dla rolnictwa

Rząd licząc się z możliwością nadmiernej podaży zboża w okresie późniejszym i pragnąc podjąć tej przeciwdziałać, zamierza w najbliższym czasie uruchomić

dość szerokim zakresie pomoc kredytową dla rolnictwa.

Przedewszystkiem chodziłoby tu o uruchomienie kredytów na przeprowadzenie zniw, dalszym etapem pomocy będą kredyty za stawowe pod zboże. Również przewidziana jest pomoc ze strony Państw. Banku Rolnego i B.G.K. przejawiająca się w przesunięciu terminu w płatności zobowiązań wekslowych, powstałych w ub. okresie gospodarczym.

Realizacji powyższych zamierzeń oczekiwać należy niebawem.

Otwarcie ogrodu przyrodniczego odłożone

Otwarcie ogrodu przyrodniczego zostało odłożone do jesieni, a to ze względu na ciężką sytuację finansową Komitetu.

Schronisko dla wycieczek

Przy seminarjum męskim zostało zorganizowane przez kuratorium warszawskie schronisko noclegowe dla wycieczek szkolnych z całej Polski. Jest to jedyne na terenie Grodna schronisko noclegowe s kolne. Wobec tego, że schronisko powstało dopiero z wicną tego roku, ciekawym jest wiele wycieczkowiczów zarejestrowało schronisko.

Otwarcie obozu kobiecego

W niedzielę nastąpi uroczyste otwarcie obozu letniego P. W. kobiet w Koszownikach pod Grodnem. Do obozu przybyło około trzystu uczestniczek z terenu całej Rzeczypospolitej.

Uporządkowanie ujścia Horodniczanki

Magistrat w tych dniach przystąpił do uregulowania ujścia Horodniczanki przez pogłębienie nie koryta rzeki i uregulowania stoków. Roboty te zapoczątkują dalszy ciąg bulwaru w kierunku Pyszek.

Z wychowania fizycznego

Oddziały P. W. i W. F. maszerują na ćwiczenia pokazowe.

Sobótka wioślarska

Jutro, jak zwykle w soboty, cieszący się dużym powodzeniem, wieczór taneczny na przystani Wojskowego Klubu Wioślarskiego.

Ekran reklamowy

Jedno z przedsiębiorstw reklamowych złożyło podanie do magistratu o zezwolenie na ustawienie ekranu przy zbiegu ulic Orzeszkowej i Dominikańskiej celem wyświetlania wieczornymi reklam przeplatanych ostatnimi wiadomościami PAT. Wyświetlanie ma się rozpocząć za kilka dni.

W Grodnie przy ul. Ozarowskiej № 8, pokój 7

mieści się

NOVA SZKOŁA PISANIA

na maszynach różnych systemów pod fachowym kierownictwem.

Kursy pisania na maszynach według ostatniej amerykańskiej dziesięciopalcowej ślepej metody oraz praktyka w zakresie prac biurowych. x-15

Na czym polega porażenie słoneczne i jak się go ustrzec?

Tęgoroczne upały, mające wedle zapowiedzi meteorologicznych trwać przez długi jeszcze czas, czynią sprawę porażenia słonecznego, a raczej uszczerbienia się od niego szczególnie aktualną. Porażenie słoneczne, wywołane oddziaływaniem promieni słonecznych na obnażoną skórę, mianowicie na skórę głowy i karku. Oddziaływanie to, zrazu miejscowe tylko, stopniowo wszelako rozszerza się na coraz większą przestrzeń, drążąc zarazem stopniowo coraz bardziej wgląd i mogąc doprowadzić wreszcie do tem cięższych skutków ogólnych, w im wyższym stopniu insolacja dotyka mózgu i młocza pacierzowego i im bardziej wskutek tego, cierpi działalność serca i narządów oddychania.

Zewnętrzne oznaki porażenia słonecznego, oddziaływającego zrazu tylko lokalnie, są oparzenia skóry, tak zwane oparzenia pierwszego i drugiego stopnia, w miarę zaś oddziaływania promieni słonecznych coraz bardziej wgląd występuje przekrwienie opon mózgowych, wywołujące przejawy typowego zapa-

lenia mózgu. Za miejscowym podniesieniem ciepłoty idzie podniesienie ogólnej ciepłoty ciała, przyczem zapowiedziami udaru słonecznego są: dotkliwy ból głowy, uczucie silnego zawrotu, szum w uszach, latanie iskier przed oczami, szczególny stan nagłego osłabienia. Objawy te występują zazwyczaj wskutek poddawania się z niepokrytą głową przez dłuższy czas działaniu żaru słonecznego podczas pracy czy marszu. U człowieka śpiącego w miejscu, wystawionem na bezpośrednią operację słoneczną, może sen przejść bezpośrednio w śmierć, w tym momencie zazwyczaj, kiedy śpiący zdaje się budzić po kilku daramnych próbach powrotu do stanu jawy.

Podane wyżej przyczyny udaru słonecznego nasuwają nieomal same przez się drogi ustrzeżenia się od niego. Pouchajając i pobudzając do naśladowania ilustracją, zatem wzorem poniekąd, jest sposób ubierania się beduinów w rozprężonej, pozbawionej cienia pustyni, ich luźny, przewiewny turban okręcony dookoła głowy i opadający jednym końcem szerokim na kark, jasny, przeważnie

biały, spowijający całe ciało burnus. Nie naśladowując niewolniczo stroju beduina, winniśmy jednak za jego przykładem nie wystawiać nigdy głowy na bezpośrednie działanie żaru słońca, ale nosić lekkie, przewiewne kapelusze, czy chusteczki o ile idzie o panie, jasne, możliwie luźne, nieprzylegające do ciała, porwane ubranie i nigdy też nie układać się na dłuższy odpoczynek w miejscu niedostatecznie ocienionem, wogóle możliwie unikać, tak modnego obecnie opalania się przez umyślnie wystawianie przez dłuższy czas twarzy, zatem głowy na bezpośrednie działanie palących promieni słońca.

Szkodliwość przesadnej wiary w uzdrawiający wpływ promieni słonecznych doprowadziło nawet ostatnio do wręcz przeciwniej tendencji, wyrażającej się w wielu niemieckich zwłaszcza uzdrowiskach w postaci hasła: „Sonne meiden!“ (unikać słońca!) Istotnie bowiem, dla ludzi cierpiących na serce, także dotkniętych sklerozą, niebezpieczną jest dłuższa kąpiel słoneczna, co do której ściśle należy trzymać się wskazówki lekarza, nie zaś bezkrytycznie, jak to się dzieje zazwyczaj, poddawać jej każdy bez wyjątku organizm. Weiaż powiększająca się liczba wypadków porażenia słonecznych w znacznej części dotyczy nietylko ludzi zmuszonych rodzajem pracy do długiego przebywania w słońcu, ale i tych, którzy dobrowolnie, a bezmyślnie, na jego działanie się wystawiają.

Czas byłoby też wreszcie zreformować ubranie mężczyzn podczas lata. Kobiety pod tym względem już się wyemancypowały i strój ich w porze upały stał się zupełnie celowym. Jasne, luźne, przewiewne suknie, wielkie, dobrze ocieniające, zrobione z lekkiej słomy czy muslinu, tak zwane ogrodowe kapelusze, nawet obuwie w postaci plecionych, ażurowych sandałów, najzupełniej odpowiadają zadaniu. Kobiety pracujące w polu także nigdy nie pracują z gołą głową, ale zawsze osłaniają ją chusteczką, czy, jak na Zachodzie, szerokoskrzydłym kapeluszem. Natomiast ubranie mężczyzn w spiekotę letnią, zwłaszcza mężczyzn z burżuazji miejskiej, uraga elementarnej wprost logice. Kolnierzyki, kamizelki, ciemne korty, skórzane zacienione pasy, mające dla ochłody zastępować kamizelki i szelki, ciężkie skórzane obuwie, wszystko to powinno być przez jedyną władczynię—modę zakazane podczas kanikuły, ustępując miejsca ubraniu jasnemu, nieprzylegającemu do ciała, umożliwiającemu dostęp powietrza do skóry.

Higjena odżywiania się odgrywa również decydującą rolę w zaopatrzeniu skutkiem dłuższej insolacji. Unikanie nadewszystko spirytualji, podniecających przepisów korzennych, tłuszczów, mięs, a następnie zastępowanie ich lekkostawną dietą owocowo-jarzynową, przyczem za napój używana być winna ostudzona, dobrze osłodzona lekka herbata, czy woda z dodatkiem cytryny i cukru — byle nie lodowato zimna — częste obmywanie twarzy i ciała wodą czy octem aromatycznym, a nadewszystko możliwe unikanie bezpośredniego oddziaływania na obnażoną skórę głowy i karku promieni słonecznych — oto jedyne sposoby uniknięcia porażenia, które aczkolwiek niezawsze śmiertelne, prowadzi jednak do bardzo poważnych zaburzeń i którego tem samem usilnie należy się wystrzeżać.

Dr. S. C.

Z dni upalnych

Chwila wypoczynku i rozkoszy naszych nadobnych grodnianek.

Skradziono książkę poborową tytuniową wydaną na imię Kazimierza Paszkiewicza z Hołynki. Książkę uniważnia się. 3-2

Z OKOLICY

Nowa seria litewskich bezprawji.

W ostatnich dniach na pograniczu polsko-litewskim strażnicy litewscy wywołali kilka zajść prowokacyjnych. Mianowicie w rejonie Niemeaczyna zniszczyli kilka wiew granicznych. Na rzece Niemęń koło Druskienik strażnicy litewscy ostrzelali naszych flisaków, splawiających drzewo. W rejonie Koltynien i Dūkszt uwięzili dwóch obywateli polskich, których zwolniono dopiero po wymuszeniu łapówki. Na odcinku granicznym Buciany—Łędziany, zamknęli bezprawnie granicę i nie przepuszczali włościan, udających się na roboty polne na podstawie przepustek granicznych, wydawanych na zasadzie porozumienia polsko-litewskiego o t. zw. małym ruchu granicznym.

Koło Oran obrabowano z gotówki i pobito włościanina Marjana Brunińskiego oraz nie przepuszczono przez granicę Michała Palaka, mimo że ten posiadał legalną przepustkę graniczną. Następnie koło Wizajn straż litewska zatrzymała na jeziorze po stronie polskiej rybaków, Wacława Grzyba i Antoniego Marcinkowicza wraz z synem Józefem, którym odebrano złowione ryby oraz ukarano grzywną 10 litów. Ponieważ nie posiadali oni przy sobie pieniędzy, skazano ich na 2 dni aresztu o chlebie i wodzie. W rejonie granicznym Słobódki strażnik litewski będąc kompletnie pijany w czasie rewizji granicznej, przebił bagnem obywatela polskiego Stanisława Bogdziewicza z pow. święciańskiego z tego powodu, że ten przy rewizji zwrócił uwagę strażnikowi na ordynarne zachowanie się jego wobec żony Bogdziewicza.

Likwidacja afery szpiegowskiej

Przed kilku dniami na terenie pogranicza polsko-litewskiego zlikwidowana została zorganizowana na szeroką skalę afery szpiegowska. Władze bezpieczeństwa po zgromadzeniu obfitych materiałów dowodowych przystąpiły do likwidacji wymienionej bandy szpiegowskiej. Szybko przeprowadzona akcja pozwoliła aresztować prawie wszystkich głównych działaczy, w ilości 14 osób, u których znaleziono mnóstwo materiału obciążającego, stwierdzającego po naid wszelką wątpliwość występną działalność szpiegowską na rzecz jednego z państw ościennych.

Wzruszająca ofiara zakonników

Obwód Północny Związku Obrony Kresów Zachodnich w Białymstoku, który prowadzi akcję pomocy na rzecz naszych poddańców na ziemiach, pozostających pod zaborem niemieckim, otrzymał w tych dniach od ojca Karmelity bosego Ireneusza z Miadziół w województwie nowogródzkim ofiarę 10 zł, z przeznaczeniem na szkolnictwo polskie w Niemczech.

Ojciec Ireneusz pisze pryncipem: „...dbając jednak o dobro Ojczyzny i współbraci polaków, przebywających poza granicami Rzeczypospolitej, się 10 zł. na szkolnictwo polskie w Niemczech. Jest to grosz wdowi i żebaczkiej puszkii klasztornej na kresach wschodnich. Proszę ponadto przyjąć do wiadomości, że w Starym Miadziolu nie ma ani parafji, ani proboszcza, tylko ubogi, zrujnowany przez morskali klaszorek“.

Budowa nowego stadjonu

Wre gorączkowa praca przy budowie nowego stadjonu na terenie D. O. K. III w Podbrodziu.

Wzruszającym jest ten „gest“ ubogich z konników na kresach wschodnich, którzy wdowi grosz z puszkii żebaczkiej, oddają na dzieci polskie w Niemczech.

Ofiarność nauczycielstwa powiatu białostockiego

Ognisko Białostockie Zw. Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych na skutek odezwy Związku Obrony Kresów Zachodnich do składania ofiar na rzecz szkolnictwa polskiego w Niemczech i dzieci polskich na ziemiach niewyzwolonych—złożyło na te cele gotówką zł. 30, oraz ofiarowało dla szkółek polskich w Niemczech kilkanaście przepięknych seryj obrazów szkolnych, złożonych ze 196-ciu barwnych ilustracji.

Ofiarność i patriotyzm nauczycielstwa szkół powszechnych, nigdy nie zawodzą.

Z KRAJU

Robotnicy zagłębia przeciw centrolewowi

Onegdaj odbyła się w Sosnowcu konferencja gospodarczych związków zawodowych Zagłębia Dąbrowskiego. Zebrani uchwalili rezolucję, w której stwierdzają, że przywódcy kongresu krakowskiego nie są przedstawicielami robotników polskich. Następnie uchwalono zorganizować robotnicze obozy wypoczynkowe dla ogółu robotników Zagłębia Dąbrowskiego.

Ostry protest klubu B.B. do Pana Marszałka Sejmu

(Telefonem od własnego korespondenta)

WARSZAWA. Pod przewodnictwem pos. Polakiewicza odbyło się posiedzenie prezydium Bezpartyjnego Bloku Współpr. z Rządem, na którym uchwalono wystosować do p. marszałka sejmu Daszyńskiego w związku z jego depeszą wysłaną na kongres Centrolewu w Krakowie list, w którym czytamy m. in.: „W depeszy tej wystąpił Pan jako Marszałek Sejmu, a zatem jako przedstawiciel jego całości.“

Wobec tego że poważna część obecnego sejmu, a w szczególności klub parlamentarny Bloku Współpracy z Rządem stanowczo potępia rezolucje w duchu obrad owego wiecu, imieniem prezydium Kl. Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem zakładamy jaknajkategoryczniejszy protest przeciwko Pańskiemu wystąpieniu, co było ze stanowiska Marszałka Sejmu rzeczą zarówno nieprawą jak i niebywałą.

Prezydium Klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem stwierdza przytem, że przez wysłanie tej depeszy, której Pan po ogłoszeniu rezolucji nie cofnął, jest Pan Marszałek współodpowiedzialny za antypaństwowe rezolucje tam uchwalone, godzące w Majestat Państwa uosobiony w Panu Prezydencie Rzeczypospolitej i będące jaskrawym objawem anarchji i godzenia w interesy państwa przez odwoływanie się do czynników zewnętrznych“.

Pismo podpisał członekowie prezydium.

ZE ŚWIATA

Ex-król Manuel marzy o powrocie na tron portugalski

Przedstawiciel agencji prasowej „United Press“ miał sposobność rozmawiać z przywódcą monarchistów portugalskich, Joao de Azevedo Couteninho.

Przywódcą rojalistów portugalskich oświadczył, że wszyscy monarchiści w Portugalji traktują obecną dyktaturę jako stan przejściowy. Upadek dyktatury musi nastąpić prędzej lub później i

wtedy otworzy się droga powrotu dla wygnanego króla Manuela.

Przywódcą monarchistów portugalskich uważa dalej, że tylko przywrócenie monarchji może sprowadzić pomyślność ekonomiczną kraju, oraz ugruntować pozycję międzynarodową Portugalji. Niedawne bunty w koloniach portugalskich dowodzą, że rząd obecny nie umie sobie dać rady z zarządzeniem kolonii.

Dodać należy, że eks-król Manuel przebywa obecnie w Anglii i że zajmuje się bardzo gorliwie historią oraz literaturą portugalską. Zdetronizowany władca ogłosił w języku angielskim i francuskim kilka prac z tej dziedziny.

Podpalenie kościoła w Bawarii

Kronika niemiecka zapisuje wprost nieprawdopodobny wypadek, a mianowicie zbrodnicze podpalenie kościoła parafjalnego w gminie Oberteisendorf koło Traunstein (Bawaria).

Niezwany zbrodniarz umieścił mianowicie na powale tego kościoła flaszkę z materiałem wybuchowym, z czego wynikł pożar. Wprawdzie zdołano ogień ugasić, ale dach kościoła i wieże spłonęły całkowicie, a sam kościół został także wewnątrz poważnie uszkodzony.

Zabawna przygoda sekwestratora skarbowego

Sekwestratorzy skarbowi narażeni są na różnego rodzaju przykrości, niespodzianki i przygody. Wypadek wszelako, jaki wydarzył się świeżo urzędnikowi takiemu w okolicy Salzburga, należy chyba do szczególnie rzadkich.

W najbliższej okolicy miasta rozbił swoje namioty wędrowny cyrk w połączeniu z menażerją słynnego Hagenbecka, który w lecie objeżdżał zwyczajnie w ten sposób Niemcy i Austrię. Podczas krótkiego tegorocznego pobytu na Semmeringu dyrektor cyrku-zwierzyńca rozplakatował na tablicy, będącej własnością jednego z większych miejscowych hoteli obwieszczenia o przybyciu swoich atrakcyjnych cudowności i, oczywiście, właściciel hotelu zażądał odszkodowania za samowolne skorzysta-

nie z jego tablicy. Mimo że odszkodowanie to nie było zbyt wysokie, nie przekraczało bowiem stu szylingów austriackich, Hagenbeck odmówił zapłacenia go, zwinął swoje namioty i powędrował dalej. Reka sprawiedliwości dosięgnęła go jednak na nowym miejscu postoju. Urzędnik sądowy, któremu powierzono wykonanie wyroku i ściąganie wyznaczonej kary wraz z kosztami postępowania sądowego, zjawił się w zwierzyńcu i zaskwestrował przedmiot najcenniejszy—wspaniałego lwa afrykańskiego.

Hagenbeck nie uląkł się jednak sekwestru i w dalszym ciągu odmówił zapłacenia, pozwalając zabrać lwa, bez klatki jednak, jako że nie była ona zaskwestrowana. Teraz dopiero nastąpił dla biednego sekwestratora moment największego zaambarasowania. W jaki sposób zabrać lwa i dostarczyć go sądowi i wobec tego, że zwierzyńiec miał wywędrować nazajutrz wczesny rankiem do następnej z kolei miejscowości? Na szczęście jednak, po długich targach i pertraktacjach, Hagenbeck dał się nakłonić do zapłacenia kary i w ten sposób niemiły dla sekwestratora incydent został zlikwidowany.

PENSJONAT

JUTRZENKA

w DRUSKIENIKACH

przy ul. Marszałka Piłsudskiego, w 50-ciu krokach od parku poleca dwuosobowe pokoje od 250 zł. za sezon.

Zakład Drukarski

M. GANA

Dominikańska 18. Telef. 89.

WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA SZYBKO, WYKWINTNIE I PO CENACH NAJTAŃSZYCH.

DLA INSTYTUCJI WOJSKOWYCH, ADMINISTRACYJNYCH I SPOŁECZNYCH

SPECJALNE WARUNKI ULGOWE.

TELEGRAMY

Polska płaci długi

LONDYN. PAT. Pod nagłówkiem „Polska spłaca długi” dzienniki angielskie podają wiadomość o dokonaniu przez Polskę wpłaty 286.655 funtów szt. skarbowi brytyjskiemu, tytułem raty przypadającej na zasadzie umowy z r. 1924 co do spłaty przez Polskę długu brytyjskiego.

Katastrofalne burze we Francji

TOURS. PAT. Burze szalejące nad całym okręgiem Vauvray zniszczyły winnice na przestrzeni blisko 2 tysięcy ha. Straty wynoszą około 10 milionów franków.

W Indiach wrzenie nie ustaje

LONDYN. Donoszą z Kalkuty, że władze poza zamknięciem komitetu wykonawczego narodowego kongresu hinduskiego zamknęły również wszystkie stowarzyszenia młodzieży. Biura kongresu w Allahabadzie zostały otoczone przez policję, która dokonała szczegółowej rewizji, oraz przyłożyła pieczęcie. Władze wydały komunikat, w którym motywują swe ostre zarządzenia tem, że komitet wykonawczy nawoływał otwarcie do rewolucji, oraz do obalenia rządu. W Bombaju rozpoczął się tydzień strajkowy. Przez ulice miasta przeciągnęły oddziały ochotników, którzy śpiewali pieśni narodowe, oraz rozrzucaли ulotki przeciw kupowaniu towarów zagranicznych. Policja aresztowała 12 wybitniejszych przywódców nacjonalistycznych.

Dymisje litewskich ministrów

KOWNO. Wśród członków rządu litewskiego doszło do ostrej wymiany zdań w sprawie kierunku polityki Litwy.

Przewidziane są dymisje kilku ministrów. Dotychczas podał się do dymisji minister wojny płk. Varlaikis i w najbliższych dniach podadzą się do dymisji min. spraw wewn. Aravicius, min. rolnictwa Aleksa oraz min. sprawiedliwości Żyliński.

RADJO PROGRAM

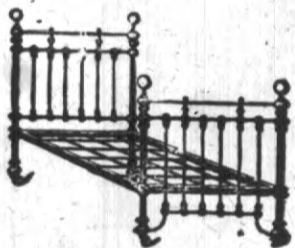
stacji warszawskiej

Piątek 4-VII.

- 11.30. Przegląd prasy kraj. PAT.
- 11.58—12.10. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr., hejnał z Wieży Marij. w Krak., program dzienny.
- 12.10. Muzyka z płyt gramof.
- 13.00—13.10. Kom. meteor.
- 13.19—13.25. D. c. muz. gramof.
- 15.15—15.35. Kom. gospod.
- 16.15. Muzyka z płyt gramof.
- 17.10. Z życia Polskich Zespołów Śpiewaczych — kom. Rady Naczelnej Zjedn. Polsk. Zw. Śpiewaczych i Muz.
- 17.25. „O niespodziankach w amatorskiej fotografii”, opowie p. E. Lorenz.
- 18.00. Koncert ork. dętej Dyr. Tramwajów miejskich, pod dyr. L. Cymermana.
- 19.00—19.20. Rozmaitości.
- 19.20—19.45. Płyty gramof.
- 19.45—20.00. Giełda roln. Ze-gar z Warsz. Obs. Astr. wybije godz. ósmą.
- 20.00—20.15. Pras. Dziennik Radj.
- 20.15. Koncert popul. symf. z Dol. Szwajc. Wyk.: Ork. Filh. Warsz.
- 22.00. Dr. W. Goetel wygl. feljeton p. t. „Park. Narodowy w Pieninach”.
- 22.15—22.30. Kom.: meteor., polic., sport.

Druskieniki

Maksimum wygody, korzyści i wypoczynku zapewnia pobyt w pensjonacie „OAZA” na Pogance. Pokoje słoneczne z balkonami, willa skanalizowana. Kuchnia wykwintna. Ceny umiarkowane. Na miejscu fortepjan.

ZNANY
magazyn **MEBLI**

J. PIK

Grodno, Dominikańska 17
Telefon Nr. 137

są i nadal do nabycia w du-
żym wyborze wszelkiego ro-
dzaju meble jak:

ŁÓŻKA NIKLOWE, MATE-
RACE, KRZESŁA, SZAFY,
KREDENSY, OTOMANY
i t. p.

CZYTAJCIE

Przeгляд Kresowy

LABORATORJUM
Chemiczno-Bakterjologiczne
MAGISTRA

A. MATUSA

Grodno, tel. 282 ul. Orzeszkowej 4

Analizy krwi mikrochemiczne i serologiczne. Analizy krwi na odczyn Wassermana. Analizy: moczu, kału, płwocin, soku żołądkowego, nalołów w gardle, WŁOSÓW, kobiecego mleka, płynu mózgowo-rdzeniowego i t. d. Badania sanitarno-higieniczne produktów spożywczych, preparatów farmaceutycznych i technicznych.

KASA STEFCZYKA w GRODNIU

Spółdzielnia Rolniczo-Kredytowa z nieograniczoną odpowiedzialnością

ul. Listowskiego Nr. 45, Telefon Nr. 259.

Udziela swym członkom pożyczek i kredytu na wszelkie potrzeby gospodarcze
Przyjmuje na wysokie oprocentowanie i wolne od podatków:

Wkłady: Oszczędnościowe, wkłady walutach obcych, otwiera rachunki bieżące (czekowe), zatwierdza inkaso weksli i frachtów oraz wszelkie operacje bankowe w zakresie działalności spółdziel i kredytowych wchodzące.

Dla Pań!

PASY — GORSETY
BANDAŻE NA CIAŻĘ
BIUSTONOSZE i t. p.
CAŁOŚCI SELEX

w pierwszorzędnym wykonaniu
po niskich cenach

„SALON
GRACIOSA”

GRODNO,
ul. Kołosańska 20, mieszk. 4
(centrum miasta)

Kupon konkursowy № 3.

Imię i nazwisko

Adres

Podpis własnoręczny

Kupon niniejszy wyciąć i przechować aż do zebrania
dziesięciu kuponów z numeracją od 1 do 10.

ROZKŁAD

przyjścia i odejścia pociągów do i z Grodna od 15 maja.

Przychodzą	godz.	Odechodzą	godz.
Posp. z Wilna	1.23	Posp. do Warszawy	1.31
osob. z Wołkowyska	1.25	osob. do Wilna	3.25
„ z Warszawy	3.13	„ do Skidla	3.20
„ z Suwałk	4.50	„ do Mostów	4.35
posp. z Warszawy	5.05	„ do Białegostoku	5.30
osob. z Druskienik	7.20	posp. do Wilna	5.13
„ z Skidla	7.30	osob. do Suwałk	5.15
„ z Mostów	9.50	miesz. tow. do Jezior	5.25
„ z Jezior	10.55	osob. do Druskienik	5.50
„ z Wilna	12.20	„ do Warszawy	12.28
„ z Warszawy	14.53	„ do Wilna	15.03
„ z Białegostoku	19.53	„ do Wołkowyska	16.10
„ z Suwałk	23.02	„ do Suwałk	20.28
„ z Wilna	23.12	„ do Warszawy	23.30

KUPOJE PODRĘCZNIKI

SZKOLNE UŻYWANE
I WSZELKIE STARE
KSIĄŻKI

KSIĘGARNIA
IBERSKIEGO

DOMINIKAŃSKA Nr 31

DYREKCJA KURSÓW KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH

H. Prylińskiego w Grodnie

zawiadamia, że wobec ukończenia egzaminów przed Komisją Wojewódzką i wydania dyplomów absolwentom kursu, rozpoczyna przyjmowanie zapisów

NA DRUGI KURS

Zapisy i informacje ul. Pocztowa Nr 13.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIERTNICZE St. Ostalowski w Wilnie

ul. Montwiłłowska Nr 11

przeprowadza budowę studziń artezyjskich, roboty poszukiwawcze za wodą mineralną, zakładanie wodociągów i t. p.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na I stronie przed tekstem 80 gr., w tekście na II, III i IV str. 60 gr., na IV str. za tekstem 40 gr. Nekrologi za wiersz 50 gr. Komunikaty i ogłoszenia tekstowe 1 zł. za wiersz redakcyjny. Ogłoszenia drobne 20 gr. wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu ogłoszeń.